

Ügyiratszám: NAIH-725-2/2013/V

Állásfoglalás az önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozatának adattartalmáról, és annak megismerhetőségéről.

[...]

Tisztelt [...] Asszony!

Az Alapvető Jogok Biztosa, Prof. Dr. Szabó Máté, a neki elküldött beadványát a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) áttette. Bejelentésében az önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozatának adattartalmáról, és annak megismerhetőségéről írta meg észrevételeit, javaslatait.

A levelével kapcsolatban a következőkről tájékoztatom. A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény (Hökjtv.) 10/A. §-ának (3) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségekről: „(3) A vagyonynyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság tartja nyilván és ellenőrzi. A képviselő vagyonynyilatkozata – az ellenőrzéshez szolgáltatott azonosító adatok kivételével – nyilvános. A képviselő hozzátartozójának nyilatkozata nem nyilvános, abba csak az ellenőrző bizottság tagjai tekinthetnek be az ellenőrzés céljából. (4) A vagyonynyilatkozattal kapcsolatos eljárást a vagyonynyilatkozatot ellenőrző bizottságnál bárki kezdeményezheti. Az eljárás eredményéről az ellenőrző bizottság tájékoztatja a soron következő ülésen a képviselő-testületet.”

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 6. pontja alapján *közérdekből nyilvános adat*: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerint: *a közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. A közérdekből nyilvános adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.*

Az Infotv. 33. § (1) Az e törvény alapján kötelezően közzéteendő közérdekű adatokat internetes honlapon, digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, kinyomtatható és részleteiben is adatvesztés és -torzulás nélkül kimásolható módon, a betekintés, a letöltés, a nyomtatás, a kimásolás és a hálózati adatátvitel szempontjából is díjmentesen kell hozzáférhetővé tenni (a továbbiakban: elektronikus közzététel). A közzétett adatok megismerése személyes adatok közléséhez nem köthető.

Az Infotv. 37. § (1)-(3) bekezdései elrendelik, hogy: *a közzétételre kötelezett szervek – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – tevékenységükhöz kapcsolódóan az 1. melléklet szerinti általános közzétételi listában meghatározott adatokat az 1. mellékletben foglaltak szerint közzéteszik.*

(2) Jogszabály egyes ágazatokra, a közfeladatot ellátó szervtípusra vonatkozóan meghatározhat egyéb közzéteendő adatokat (a továbbiakban: különös közzétételi lista).

(3) A közzétételre kötelezett szerv vezetője – a Hatóság véleményének kikérésével –, valamint jogszabály a közfeladatot ellátó szervre, azok irányítása, felügyelete alá tartozó szervekre vagy azok egy részére kiterjedő hatályal további kötelezően közzéteendő adatkört határozhat meg (a továbbiakban: egyedi közzétételi lista).

Az Infotv. 1. számú melléklete jelenleg nem rendelkezik arról, hogy az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatát kötelezően közzé kell tenni. Ugyanakkor semmilyen rendelkezés nem tiltja, hogy a helyi önkormányzatok egyedi közzétételi listában rendeljék el a vagyonyilatkozatot közzétételét. Erre – mint arra az Ön levele is utal – számos példa akad. Az idézett törvényi rendelkezés alapvetően azt a célt szolgálja, hogy az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatát bárki, korlátozás nélkül megismerhesse. Tekintve, hogy az internetes közzététel a választópolgárok információs jogának egyszerűbb érvényesíthetőségét szolgálja, és összhangban van a törvényalkotói szándékkal is, a nyilvánosságra hozatal ilyen módja megengedett, ám nem kötelező.

Az Infotv. rendelkezései értelmében jelenleg – ott ahol ezt az internetes honlapjukon nem hozták nyilvánosságra – egyedi adatigénylés útján igényelhetők az önkormányzati képviselők tiszteletdíjára és vagyonyilatkozatára vonatkozó közérdekből nyilvános adatok.

Megítélésem szerint az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatának adattartalma, az adatok hozzáférhetősége nem valamiféle jogalkotási hiba következtében tér el az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről 2007. évi CLII. törvény, vagy az országgyűlési képviselők nyilatkozattételi kötelezettségét előíró, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény rendelkezéseitől, hanem a jogalkotó tudatosan differenciálni akarta a vagyonyilatkozatok tartalmát, a kötelezettek személyi körét valamint az adatok nyilvánosságát. A már említetteken kívül még számos olyan jogszabály van, amely közfeladatot ellátó személyeknek vagyonyilatkozat megtételét írja elő, az említett törvények rendelkezéseinek megfelelően. Nyilvánosság, hozzáférhetőség szempontjából tehát a vagyonyilatkozatoknak jelenleg három formáját különböztethetjük meg: a nem nyilvános, a kötelezően közzéteendő és az igénylés útján hozzáférhető vagyonyilatkozat típusokat.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 2014-ben hatályba lépő 39. §-ának rendelkezései, illetve 2. számú melléklete a jelenlegihez hasonló módon szabályozzák az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét, valamint azok nyilvánosságát.

Álláspontom szerint a levelében felvetett önkormányzati képviselői jövedelmi viszonyok (tiszteletdíjak) átláthatóságát sem a jelenlegi, sem a jövőbeni szabályozás nem akadályozza.

A személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatok megismerését érintő ügyben a jövőben is forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz bizalommal.

Budapest, 2013. április 12.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár

távollétében:

Dr. Révész Balázs
főosztályvezető
Vizsgálati Főosztály